

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

GRAN MEETING DE PROTESTA

contra el projecte de Lley de Administració local y contra l' Adició al Concordat pactada ab el Vaticà per l' actual govern.

L han disposat els organismes tots del partit republicà sense distinció de matissos.

Tindrà efecte demà diumenge 13 del corrent en els solars de la Casa del Poble, carrer de Aragó, a las 10 del matí en punt. Entrada pel xanflà del carrer de Casanovas.

Hi pendran part notables oradors. S' hi han adherit personal, moral y materialment tots els Centres republicans de Barcelona. Ells son els que l' costejan. Els socis de cada Centre hi assistirán en massa.

També en massa ha de assistirhi el poble pera que l' acte resulti grandios y la seva eficacia sigui decisiva.

Se tracta de vigorisar l' acció dels nostres representants en el Parlament, a fi de que, contant ab la ferma, manifesta, entusiasta y resolta adhesió del poble, puguin oposarse, per tots els medis, a l' aprobació de un projecte de Lley que ataca al sufragi universal directe, quan el poble mes s' afanya en practicarlo, y que reintegra al caciquisme en el mangoneig de las corporacions municipals y provincials, quan el poble ha lograt expulsarlo d' ellas. Aixís com també, perque puguin impedir l' aprobació de la Adició al Concordat, que legalisa la situació de las ordres religioses intrusas, obra las portas d' Espanya a todas las que vulguin anar venint, y entrega la potestat civil en aquestas materias, a mercè del Vaticà.

Poble de Barcelona: no desmenteixis el teu amor a las institucions democráticas arterament amenasadas y a la dignitat y a la independència de la patria compromesas per l' insensatés intolerable de un govern reaccionari y clerical.

Cumpleix ab el teu deber.
¡Acut en massa al meeting de protesta!

LA CAMPANA DE GRACIA

DE DIJOURS A DIJOURS

Després de las agitadas sessions a que donà peu la qüestió dels suplicatoris, en Maura s' ha amansit molt y es de creure que continuarà aixís fins que se li torni a excitar l' arrel de l' arrogancia y de l' acometivitat, que será, sens dubte, quan cambihi la lluna.

De moment y a fi de que 'ls diputats s' entretin-

guin en alguna cosa, ha fet sotmetre a la seva deliberació l' projecte de la reorganización de la Marina de Guerra, ab el qual no 's proposa reorganisar res y si sols passar la mà per la cara al ministre del ram, y el projecte de sanejament de la moneda, al objecte de qu' en Villaverde no s' enfadi.

Y sobre aquest particular está fent no ja l' paper de cómic sino l' d' arlequí, per quant ara diu que deixa als diputats de la majoria en la plena llibertat de votarlo ó no, ara manifesta que abandonarà l' poder si no s' arregla la cosa a la mida del seu gust. Qualsevol creuria que l' gran atleta del Parlament, embafat de sofismes, está desvariejant.

En el Senat s' está discutint l' Adició al Concordat conyunguda pel govern ab el Vaticà. El senador republicà, Sr. Labra, pronunciá un notable discurs, nutrit de poderosos arguments, que no admet réplica satisfactoria. «El Concordat que discutim— digué— es un perill per l' ordre, perque cap dels governs que 'ns succeheixin podrá portarlo a la práctica, y si aixís ho fa s' excitarán las passions y podrán ocorre de nou aquells tristos successos de 1834 y 1840.» Recordá que l' mateix Cánovas declarava que no era possible anar contra la corrent de la opinió.

Pero en Maura ho sacrifica tot a la seva vanitat oratoria. Li agrada discutir per discutir, buscant sempre la part débil de las qüestions pera reforsarla ab las sevas argucias.

En Montero Ríos, vell com es, li ha donat una gran lliçó.

En primer lloch li ha demostrat que s' valia de medis de mala lley pera contestar al adversari. Medi de mala lley era l' de dir que l' mateix Montero Ríos havia autorisat divuyt associacions religioses. Més tart tingué de confessar en Maura que l' havian informat malament.

En según terme, tota la seva argumentació s' basa en el—*Más eres tú*—de la genteta quan se barallan. Que 'ls liberals han fet aixó, alló y lo de més enllá; que 'ls liberals van iniciar las negociacions, y que ell, en Maura, no va tenir més remey que acabarlas en la forma en qu' estavan iniciadas; que 'ls liberals son més clericals qu' ell mateix.

En Montero Ríos rebutá, ab datos precisos, todas aquestas capciositats: posá de relleu lo monstruós de la reforma intentada: demostrá que vulnerava gravement la independència del poder civil, y declaró que no sols emplearia l' partit lliberal tots els medis reglamentaris pera impedir que s' aprobes, sino que, demá que signés govern, denunciaria fins a deixar sense efecte l' obra dels clericals.

Encare que l' Sr. Montero no abunda ni molt menos en las solucions radicals que patrocina l' partit republicà; encare que consent la subsistencia de las corporacions religioses, no compresas en las tres únicas que senyala l' Concordat, pero posantlas en las condicions que determina l' dret comú y en tots els cassos baix la independència absoluta del poder civil, se li ha d' agrahir que haja deixat desconcertat al gran sofista.

Per fi, tothom ha vist que no era tan fort en oratoria com els seus admiradors incondicionals volfan donar a entendre, y ab aixó del Concordat tothom dirá que aquesta vegada ha anat a Roma per la penitencia.

Ara lo que falta es que l' poble prengui la paraula: que fassi sentir la seva veu; qu' expressi clarament la seva resolució a impedir a tota costa que's consumi l' obra iníqua del clericalisme.

Que no pugui dir el sofista que l' poble permanece indiferent y que l' actitud dels seus representants en el Parlament no conta ab l' apoyo de l' opinió.

En aquest concepte convé que l' acte que s' ha de realisar demá a las deu del matí, en els solars de la Casa del Poble, carrer d' Aragó, tingui la importancia que l' poble republicà de Barcelona sab donar a todas las sevas manifestacions.

PEP BULLANGA

¡Ecce Maura!

¡Veus aquí l' famós atlot!
Perque té un xich d' eloqüencia,
creu sé un geni, una eminencia,
y no es res més que un ninot.

Els primers frets

hivern s'acosta; ja s' deixan sentir els primers frets.

L'estació trista i desolada, que en la vida del any representa lo que la vellesa en la vida del home, fa de molt mal passar en els pobles endarrerits de menjar, privats de abrich y que no troban en l'exercici de un treball ben remunerat l'escalf de la vida y la satisfacció interna que naix de la seguretat de tenir totes las necessitats ateses y satisfetes.

Espanya no está desgraciadament en aquest cas. En aquesta terra del sol es més trist y més crú l'hivern qu' en altres països, com Suïssa per exemple, que poden ser califats com la terra de la neu, del glas y de las brumas. Aquí l'sentim més que allà l'hivern, perquè som més pobres; aquí ns dona més esgarrifassas, perquè som més débilis.

Fa dos ó tres setmanas que n Maura, en Consell de ministres, parlava de la qüestió de las subsistencias y de la crueltat del pròxim hivern que se ns prepara. Semblava que parlantne havia de preocuparse'n. Semblava que preveientho, havia de prendre algunas midas encaminadas á mitigar tot lo possible els horrors del fret y de la fam. ¿No es ell, per ventura, l'home providencial escullit per la corona pera fernes felissos y aclamat per las classes neutras com á salvador de la patria, entre ls exploradors del viatge regi.

Y donchs ¿com no demanarli una mica de cuidado y una mica de interés per la nació y pels seus tristos habitants, en aquests moments de verdadera penuria y de amenassadors conflictes?

Donchs á pesar de aixó el govern de n Maura no fa res enterament en aquest sentit. Ni fa, ni deixa fer. Si algú, com el nostre diputat Zulueta, li ofereix un plan complet y práctic de obras públicas, ab la realisació del qual s' ocuparian milers de brassos qu' están en vaga y s' vigorisarian els elements primordials de la riquesa pública, responen els seus ministres qu' en efecte, el plan es magnífich; pero qu' en l'actualitat, per falta de recursos, no hi ha medi de realisar-lo.

Donchs ¿en qué s' inverteixen aquests recursos copiosos, que s' arrancan á la nació, expremientla, escorrentla sense pietat, sense misericordia?

En el pressupost nacional se troba la resposta. La major part, casi la totalitat de lo que s' recauda, s' derrotxa en gastos morts, que no deixan cap profit: en sostenir una parodia d' Estat, que s' diria que s' ha format expressament pera consumir sense produhir; en donar esplendor á la institució monárquica; en subvencionar á un clero que no deu tenir en el cel la més mínima influencia, quan ni la pietat del cel arribem á mereixer may; en sostenir una forsa armada, qu' en cas de un conflicte ab qualsevol altra nació de res ens serviria, per la seva organisació defectuosa; en subvenir á las atencions de las classes passivas, cada dia més numerosas, y finalment en satisfer els interessos del Deute, á cada exercici més fruytiosos, per l'acumulació creixent dels déficits, fruyt natural de la trampa, l' desgabell y l' despilfarró.

Aixís la gangrena y la podridura se van menjant la part sana, á cada instant més reduhida, del cos social.

Mireu, sino, com haventhi tantas obras públicas per realisar, tants camins per obrir, tantas ayguas per aprofitar, tantas terras improductivas per conresar, Espanya está donant un contingent espantós de brassos útilis á la emigració. De tots els nostres ports surten barcos abarrotats de gent treballadora que abandona la mare patria, fugint de la fam y la miseria. Aquí ni menjar poden y se n van á buscar á altres paratjes el rosegó de pá miserable que aquí no troban. No logran detenirlos ni las gallardias del Amc Toni, ni las habilitats oratorias de sos sofis tichs discursos, quan barallantse ab tothom, se fa aplaudir desafortadament, fins quan fa una ridícula tamborella, pels seus alabareros de la majoria.

Pera ferse cárrech de la manera especialíssima que té de preocuparse de la qüestió de las subsistencias, basta parar esment en las qüestions que ha posat á discussió en el Congrès y en el Senat.

L' assumpto dels suplicatoris, ab la deliberada intenció de mermar la immunitat parlamentaria dels representants de las minorias; la reorganisació de la Marina de guerra, com si frisés pera tirar de nou un grapat de milions al mar; el projecte de Lley de Administració local, que sustrau á l' acció del sufragi universal directe la formació de las corporacions populars, fentlas patrimoni de un caciquisme organisat que podrá treballar á mansalva, sense sessions públicas en que s' posin de relleu els seus abusos, ni fiscalisacions que puguin pararli ls peus; y finalment, l' adició al Concordat, que té per únich objecte legalisar l' existencia de la plaga de ordres monásticas que fora de tot dret han anat invadint el país, posantlas per damunt de la lley comú y al amparo de la potestat pontificia, equiparada en aquest punt ab el govern d' Espanya.

Aquestas son las solucions que se li ocorren, en aquests anguniosos moments de penuria, davant de l' amenssa de un hivern sense pá, ni abrich, ni consol de cap mena; aquests son els remeys que preconisa el laborant implacable de la reacció al servey de la monarquia y del clericalisme, del altar y l' trono.

¿Qué hi dinhen á tot aixó las classes neutras? ¿Cóm ellas que demanan sempre solucions prácticas y positivas callan al veure que l' estrella en que posaren totes las sevas esperansas, está completament

desviada, fora de l' órbita de totes las conveniencias? ¿Es que s' han arribat á figurar que la miseria s' ha de remediar ab els tópichs de una reacció desenfrenada? ¿Qué té, ni tindrà may que veure la reacció ab el pá? Sols en el sentit contrari, es á dir, en el de que á major reacció, correspon major enervament y més miseria, podria admetre's en tot cas aquesta extranya relació. Observin sino com mentres tots els pobles ilustrats y progressius prosperan, els ignorants y endarrerits se consumeixen en la miseria y la decadencia. La universalitat de aquest fenomen li presta tot el carácter de una lley general.

Pero encare que no tinguin gust de fixarse en aquestas cosas, qu' ellas, tancadas en la mesquinesa de las sevas ambicions, calificarán tal vegada de caborias insustanciales ¿es per ventura, que dels resultats que van tocant del present estat de cosas tenen motius pera estarne contentas y satisfetas?

La crisis de las subsistencias que afecta tan dolorosament á las classes obreras, ha comensat á deixarse sentir també en una gran part de las classes mitjas, que veuen ab alarma creixent la paralisisació dels negocis y l' encariment de tot els medis de viure. De manera, que anant seguint aixís las cosas, els buyts que deixan els milers de proletaris qu' emigran, las classes mitjas, descendint de las posicions ventajosas que havian conquistat, aniran á omplirlos empentadas per aquesta corrent de depressió que agafa de plé á plé á la miserable y emborrida nació espanyola.

Si tinguessin conciencia verdadera de lo que passa, si sapiguessin despendres de certas preocupacions estúpides que las dominan, fentlas hi veure ab terror tota aspiració á renovar de soca á arrel la vida intolerable de la nació espanyola, fácilmente observarian que ja no es possible un estat pitjor que l' qu' estém travessant.

Goberns com el de n Maura se sostenen sols explotant el pánich irracional de una part dels espanyols.

Si ellas ho vejessin, com ja ho haurian de veure, cooperarian resoltament á l' acció del esperit popular que ambiciona un cambi radical en las institucions, com á base de un cambi complet en la política, en l' administració y en la vida entera nacional, tant més quan de aquest cambi serian ellas las primeras en beneficiarne ls resultats.

No son tan despreciables els que recabaren de las anteriores revolucions, base de la seva prosperitat material y de la seva influencia política.

Y que dimontri fins pera apayagar els terribles efectes del hivern que se ns ve á sobre; per combatre ls primers frets, res més propi de moment qu' encendre tots plegats la gran foguera. No hi vol dir res qu' estiguem lluny de Sant Joan. Els trastós intils son sempre de bon cremar.

P. K.

La República francesa y la Providencia

A República francesa ha tingut fins ara la gran sort de anar arrollant victoriosament á tots els seus enemichs, de anar venent ab fortuna totes las artimanyas, totes las felonias que aquests enemichs han acumulat al sen pas. Si creguessim en la Providencia, diríam que la Providencia la protegeix, y si en realitat la Providencia protegeix á la República francesa, s' haurá de confessar que la Providencia s' ha declarat resoltament anticlerical.

A favor de una política massa considerada ab els elements de las velles tradicions, massa circunspecta, massa gubernamental, la reacció y l' clericalisme anavan prenent dintre d' ella posicions y més posicions cada dia més fortes, haventse format una pinya de tots els elements reaccionaris, incapassos d' entendre's entre ells pera res, com no fos en l' idea de derribarla.

D' aquí nasqué l' partit nacionalista, que tants punts de semblansa té ab els nostres regionalistas, sobre tot en lo que atany á la falta d' escrúpuls per aliarse y confondre's ab tota mena d' elements y en l' us inmoderat de las armas de la difamació y de la calumnia.

S' apoyava l' nacionalisme principalment en el clero, y de una manera especial en las ordres religioses, y contava també ab numerosos adeptes entre certs elements del exercit. De segur que de no regir á Fransa el servey militar obligatori que nutreix las filas ab tot el jovent de la nació sens excepció de classes, s' hauria intentat en més de una ocasió volcar la República apelant á un pronunciament. Pero ls que alimentavan aquest propòsit han tingut de desistir de realisar-lo davant del temor de que ls fusells dels soldats de la República en el moment crítich se gressin en contra d' ells. Ab un exercit nacional no son tan fáciles las hassanyas que solían realisar els pretorians del imperi.

Pero ja que no sigué possible donar un cop, el nacionalisme treballava sense descans en socavar els fonaments de las institucions republicanas. Lleó XIII aconsellava als catòlichs francesos que s' declaressin republicans y procuressin guanyar terreno dintre de totes las esferas de la societat civil. Aquesta ha sigut sempre la mónita de la Iglesia: dominar á tota costa, quan no es possible per medi de la forsa bruta, apelant de l' astucia.

Pero ab las iniquitats del famós procés Dreyfus se ls va descobrir el joch. Pera combatre's degudament y reconquistar el terreno perdut, se feu necessari constituir un govern de Defensa republicana, de qual presidencia s' encarregá l' ilustre Waldeck-Rousseau. Aquell ministeri que comprenia tots els matisos republicans, desde l' extrema dreta representada pel general Gallifet, fins al socialisme personificat per en Millerand, empenregu resoltament y ab gran valentia la tasca de republicanisar á la República. Naturalment que pera millor complirla havia de apoyarse principalment en las solucions de l' extrema esquerra.

Ab un radicalisme rahonat y fill de la convicció atacá els abusos de las corporacions religioses, in-

habilitantlas pera l' exercici de l' ensenyansa. En aquest punt l' Estat reivindicá sense contemplacions de cap mena la facultat que li aspecta de dirigir la instrucció.

L' aplicació de las lleys votadas á tal efecte oferia tota mena de inconvenients y no pochs perills, tan formidables eran las posicions del enemich. Se necessitava un home d' acer, un carácter inflexible, y la República francesa va trobarlo en Mr. Combes.

L' obra del actual President del govern francès ha sigut colossal: á ell se deu la gran neteja que ha fet Fransa de la plaga clericalista. L' arbre de la República ha sigut escatat de tota la pugó negra y ha tret hermosa florida d' esperansas redemptoras, que l' poble contempla ab cordial entusiasme.

Com es natural els treballs de sanejament realisats ab tanta resolució pel govern Combes han exacerbat la sanya del nacionalisme fins al deliri. Pero lo més trist es que ab els reaccionaris nacionalistas paulatinament s' hi han anat ajuntant elements republicans de diversos matisos, els uns per creure de bona fé que l' govern anava massa enllá; altres en cambi per diversos motius de un carácter més interessat, per enveja, per despit ó per otras miserias inherents á la política personal. De manera que l' robust bloc que constituía una forta majoria republicana, á pesar de que l' país venia evaquant en sentit radical quantas consultas li eran fetas en els comicis, sufría una darrera d' altra, considerable mermas.

Al sobrevenir la ruptura del govern francès ab el Vaticá y entreveure's que l' conflicte aniria á parar inevitablement en la separació de la Iglesia y del Estat, el furor dels reaccionaris arribá al últim extrem de lo tolerable. Lavoras fou quan inventaren l' asquerosa patrya dels dos milions dels Cartuxos pera tacar l' honorabilitat de Mr. Combes. Ventilada la qüestió en la Cámara, la reputació intaxable del President del Govern ne sortí incólume, immaculada.

Seguidament els enemichs de la situació republicana s' conjuraren contra Mr. Pelletan, digne ministre de Marina, y un dels homes á qui més deu la Fransa la reconstitució de son poder naval, respectat pel mon enter. Pero ls reaccionaris no li podian perdonar els seus esforços pera portar á la Marina l' amor á las institucions republicanas del país. No obstant, sigueren també ventsuts y arrollats, fracasant ruidosamente las sevas artimanyas.

Ultimament van dirigir las baterias contra l' ministre de la Guerra, l' general André, militar de grans prestisjs y republicá de cor que també, al igual que Mr. Pelletan, s' ha proposat republicanisar l' exercit y reparar en lo possible las injusticias comesas quan en la forsa pública hi predominavan las influencias reaccionarias.

General ANDRÉ
Ministre de la Guerra de Fransa.

El general André havia manat practicar una investigació reservada respecte als antecedents dels oficials y jefes. Res més lícit y natural. Pero s' averiguá que s' valia dels informes de la franc masoneria, y ls que aplaudian als ministres de la guerra reaccionaris, quan pel mateix ó per pitjor objecte, apelavan als informes dels jesuitas y assuncionistas, aalsean al vol las campanas del escándol tocant á rebato furiosament. Per medi del soborn, compran uns documents á un oficial del ministeri de la Guerra, y empengueren una doble campanya infamatoria, contra l' govern, en la premsa y en el Parlament.

El bloc, en tot aixó, anava sufrint novas baixas, y sense l' esforç admirable del gran orador socialista Jaurés, qu' en un vibrant discurs restablí la disciplina en las filas desconcertadas de la majoria, es més que probable segur, que l' govern Combes hauria suferit un descalabro. Una renyida votació, la primera que tingué efecte li doná tan sols dos vots de majoria (279 per 277). En la segona, que versá sobre la prioritat del ordre del dia, n' alcanzá ja deu sobre ls seus adversaris (286 per 276). En aquell moment crítich, en aquella especie de va y tot de cissiu, la victoria quedá assegurada pel govern.

Y aquí entrá en joch la Providencia. Y la Providencia actuant ab un maquiavelisme antireaccionari, que li haurán de agrahir fins aquells que s' empenyan en no creure ab ella.

En efecte, sols la Providencia podía sugerir á Mr. Syveton, diputat nacionalista per París l' idea reconstruida, que va realisar sense encomenarse á Deu ni al diable. Mr. Syveton, s' encaminá de dret al banch dels ministres sense que ningú hi parés eement, y trobant descuylat al general André, per darrera, li pegá dos terribles manotadas que li feren donar de rebot ab el cap sobre l' pupitre. Hi ha que advertir que mentres l' agressor es un home jove y forsut, el general André es un vell de 60 anys. Aixís y tot no atrevintse á atacarlo cara á cara, ho feu traidorament per l' espaltilla. Una verdadera hassanya nacionalista.

La indignació dels diputats del bloc desbotá llansantse contra l' cobart agressor, que fugí á refu-

giarse entre ls seus, els quals procuraren guardarli l' cos. Durant alguns minuts la Cámara presentá l' aspecte de un camp de batalla: no s' veyan més que punys enlayre, mans agafant cabells y trompadas de cego.

Se restablí l' ordre, y l' President proposá l' exclusió temporal del agressor, que fou votada per drets y assentats y per una immensa majoria. Mon sieur Syveton en un principi s' negá á obehir, pero al veure á la forsa pública disposta á cumplir l' acort de la Cámara y las ordres de la presidencia se resigná á sortir del hemiciclo.

Aquest atentat brutal produhí desde l' primer moment l' efecte premeditat per la Providencia. La major part dels republicans que s' havian unit als nacionalistas tornaren á la rahó, fentse cárrech del grau d' enviliment á que ls arrastraria la conjura reaccionaria, cas de persistir ells en la seva conducta insensata, donantli forsa ab sis seus vots. Tant es aixís que l' ordre del dia, otorgant al govern un ample vot de confiansa y encarintli la necessitat de prosseguir la seva conducta de consolidació republicana dintre del exercit, fou aprobada per 343 vots contra 236. Cent set vots de majoria, que ja no eran els 10 y els 2 de las votacions precedents.

En una de las sessions posteriors fou concedida l' autorisació pera l' processament de Mr. Syveton per 415 vots contra 141. ¡274 de majoria!

Donguem gracias á la Providencia per la part important que ha tingut en la victoria espléndida del govern de n Combes, y anticipémlas hi ademés per la molt eficas que pendrá en las eleccions que han de celebrarse dintre de alguns mesos, al terminar la Cámara actual el seu mandat. Tenint en compte l' estat de l' opinió ja ningú dupta dels resultats. La República radical s' alsará triomfalment, com damunt de un pedestal, sobre l' bloc més compacte que may de las esquerras.

P. DEL O.

s evident que l' govern treballa com un desesperat per acabar ab l' immunitat parlamentaria. Constitueix per ell una gravíssima contrarietat que un representant del poble pugui manejar en cert sentit la ploma de periodista, sense que l' govern trobi medi ni manera de portarlo á la presó. ¡Delictes de imprental! ¡Delictes de opinió! No hi ha en concepte del govern crims més abominables que aquests.

En cambi es curiós observar l' empenyo, la tenacitat ab que sosté l' immunitat caciquista.

Ara mateix á Vinaroz, per obra del caciquisme, s' ha envenenat un conflicte obrer que amenssa tenir gravissimas conseqüencias. Y l' govern, en lloch de reprimir al cacichs, disolt las societats obreras y suspen dels seus cárrechs als regidors republicans.

A tals monstruositats l' obliga l' immunitat del caciquisme.

Per ell, el conflicte que té trastornada fa temps á una població pacífica y honrada, no alcanza de molt tanta gravetat com un article de n Lerroux ó de n Blasco Ibáñez.

L' alcalde de Javea (Alicant) tingué amagat á casa seva per espay de 20 días á un home perseguit per la justicia, del qual volia valerse per assassinar al jutje municipal y altres ciutadans.

L' individu no s' va negar á servirlo, y l' alcalde per evitar las revelacions graves que contra ell podia fer, va tancar-lo en una habitació y va ferlo fusellar per la forsa pública. Gravement ferit fou traslladat al hospital, y allí l' deixaren morir, incomunicat sense donarli ocasió de prestar las degudas declaracions.

Denuncia en Lerroux aquest fet monstruós en el Congrès, y l' ministre de la Gobernació fugí sempre d' estudi: unas vegadas diu que ls datos de n Lerroux poden ser equivocats; otras vegadas alega que no ha rebut informes. L' intenció de tapan l' obra malvada del cacich de Javea no pot ser més clara, ni més evident. El caciquisme es immune.

Y ls governs que aixís procedeixen son els que van á buscar pèls sobre lo que haja pogut escriure, fent honor á las sevas conviccions, tal ó qual diputat de la minoria.

¿No hi ha clavegueras á Epanya, que certs governants no corrin á amagarshi, ó que l' opinió pública indignada no ls hi tiri de cap?

Renyidissimas com pocas vegadas s' havia vist han sigut las eleccions presidencials en la República nort americana. S' han arribat á emetre 18 milions de vots.

Roosevelt ha triomfat sobre l' seu contrincant Parker.

Donchs bé, una de las primeras felicitacions que ha rebut en Roosevelt, ha sigut la del seu rival. Aquests exemples de acatament als fallos de la nació, únicament se veuen en els pobles que tenen la ventura de viure baix el régimen de institucions lliures y eminentment democráticas.

En un mateix dia s' esqueyan dos efemérides: la del cumpleany del Mikad del Japó, y la del aniversari de la proclamació del Czar de Russia.

Y russos y japonesos, á Port Arthur, se van contrapuntar á celebrarlas.

El pet de las ampollas de Champagne va ser substituït pel tró dels canóns, y en lloch de vi á raudals, va derramarse sanch humana, tanta com se va poder.

Poden gaudirse tant l' autócrata rus, com l' emperador de color de llimona, de qu' en obsequi de cada hū d' ells «els seus súbdits» vajin procurat exterminarse com feras rabiosas.

Pero sempre resultarà que 'ls que han fet més festa son els corps devoradors de cadàvers.

Y ara, com a contrast consolador, una noticia. La Junta internacional de Brusselas ha dirigit als membres dels socialisme que tenen representació en els Parlaments d'Europa una nota indicantios la conveniencia de qu' en un dia donat presentin una proposició sollicitant la intervenció mediadora de las potencias pera posar terme a la guerra rus-japonesa.

Trist es el present; pero l' porvenir pertany als elements progressius, als enemics de la guerra, als que tenen seny, als que tenen cor.

Notas obreras. Sis treballadors de la fàbrica de aglomerats del carrer de Sant Joan de Malta, dissapte 's trobaren sorpresos al dils'hi l' amo que per la senmana entrant no hi havia feyna y que podían passar el dissapte següent a veure si n' hi hauria.

Aquest procediment de despedir al primer avís y sense remuneració es molt freqüent en el mon burgés, y no obstant, representa una falta de consideració y un perjudici, qu' en una societat ben constituïda no haurían de passar.

¿Qué 'ls costaria als amos de avisar ab temps als seus cooperadors que 'ls enriqueixen?

Quan diihen:—A casa meva faig lo que 'm dona la gana!—no tenen en compte que ningú té dret de perjudicar al próxim.

L' empresa de Blanco y Negro de Madrid va despedir a quinze operaris per haverse negat a firmar un document, compromententse a donarse de baixa en la societat de impressors.

Aixó, mirat en blanc y en negre, constitueix una coacció abominable. Y si 'ls obrers quan se pretén que n' exerceixen alguna van a parar a la presó, com se comprén que 'ls que las executan en contra d' ells siguin objecte de la més escandalosa impunitat?

Aquestes injusticias justifican l' exaltació de las classes obreras, tan dignas de respecte com las capitalistas.

Després de la batalla a que doná pen la qüestió dels aplicatoris, en Maura va dihent que havent terminat la qüestió per medi de una transacció, era precís tenir tots els miraments a las minorías.

Ab aixó sols demostra l' Amo Toni que 'ls fums que tenia al cap se n' hi han baixat als peus.

No es el primer cas que s' ofereix entre 'ls petulants que sense medir bé las sevas foras volen actuar de domadors.

En el debat sobre 'ls aplicatoris, ab tot y haver assegurat qu' ell no sortiria de la gabiá fins a haver venut als lleons de las minorías, va tenir que implorar clemencia, sortintne cap-baix y esgardiat.

Y ja no li valdrá que li possin tafetà anglés, ni qu' en apariencia se li cloguin las feridas: las senyals se li coneixerán mentres visqui, y lo qu' es el mal treballará per dintre.

Diumenje vá inaugurarse solemnement la Fraternidad republicana de Olesa de Montserrat, instalada en un espayó local situat en el punt més céntrich de la població. El número de socios inscrits s' acosta ja a 300. Es, per consegüent, la Societat més numerosa de la Vila.

Els oradors que havían de pendre part en l' acte signeren rebuts per un grupu numerosíssim de republicans y companyats al local de la Fraternitat, als acorts de La Marsellesa.

A las tres de la tarde tingué efecte el meeting inaugural. El local resultava petit pera contenir a la inmensa concurrencia. Obri la sessió el president de Fraternidad, senyor Mongay, y feren us seguidament de la paraula el veterano olesá, Sr. Garriga, y 'ls Srs. Marsá, president de la Junta de districte de Tarrassa, Ballesteró estudiant de aquella escola de Industrias y membre de la Joventut republicana de la propia ciutat, Giné de los Ríos (Don Hermenegildo), Odon de Buen y Roca y Roca.

Ens falta espay pera donar un extracte dels importants y eloqüents discursos que 's pronunciaren, escoltats ab religiosa atenció, interromputs ab freqüencia ab entusiasmas aplausos, y saludats al final ab estrepitosas ovacions. Tant com al mérit y a la eloqüencia dels oradors, se deu aquest entusiasme al esperit republicá del poble de Olesa, que s' escapa de las urpias del caciquisme, y renaix vigorós, potent y sá, com en sos millors días en que no havia sigut objecte de las malas manyas de al guns traidors.

Clarament va dirho un dels oradors: «L' arbre de Fraternitat republicana ha nascut tan robust y creix ab tanta potencia, que acabarà ab la mala herba del caciquisme. No teniu necessitat de arrancarla; l' arbre se la xuclará.»

Ab motiu d' haverse tingut que suspendre, per causa del mal temps que feya, un meeting que havia de celebrarse lo dissapte passat en la Fraternitat Republicana de Horta, algún bon amic d' aquella barriada, va tenir a bé fer publicar un sueltó en algún diari que si aquest no tingué lloch va ser per falta d' oradors. ¡Vaya una barra!

S. ANDREU DE PALOMAR, 7 de novembre

En virtut del novenari de aquesta població, el carboner ha contractat un gran pallaso equilibrista vulgo pare d' ánimas que 'ns fa trencar de riure. El divendres entre altres cosas, va dir que aquest mon estava perdut, que 's perdía la fé y que era criminal el portar una noya a una diversió.

Per xó hem sentit dir que als teatros no hi va gent. ¡Cóm volen que hi vaji si al teatro místich fan cada día sainele, sent la entrada gratis!

COPONS, 7 de novembre

El diumenje prop passat el nostre zulú místich invitá a tots els vehins, a una romeria que tindrà lloch l' 18 en un punt denominat «La Sala», recomenant en grat manera que anessin provehits del mam indispensable. ¡Ja ho crech qu' es indispensable! perque una vegada apurat el líquit se pot bramir ab mes forsa ¡Viva el Papa Rey! ¡Viva Carlos VIII! etc., etc. Pero hi ha la complectta seguritat de que els coponins fa ja molta temps que tenen net el clatell, y 'm sembla veure al rabadá en marxa acompanyat de quatre velas arrependidas, quatre hi-

pócritas arrapats a la sotana y unas quantas criaturas inconscients.

Ja m' ho sabrá dir el mossen quan seré l' hora.

VILASECA, 2 de novembre.

La senmana passada van fer anar totes las noyas dels colegis a confessar, y 'ls donaren un paper a cada una, papers plens de tonterías religiosas, haventhi alguns que fins parlavan de 'n Lerroux, dels lliberals de la Marsellesa, de Riego, y un que deya: Liberales: ya ha llegado la hora de renunciar a vuestras doctrinas ó de lo contrario tendreis que renunciar a vuestras pellejos. Ja veuhen aquets ta gentosa. Se valen de la foscó que sempre hi ha dins del seu magatzem y de la inocencia per fer la seva política. ¡Infelissos! Ja 'ns veurém las caras a plena llum un día ó altre!

CORNELLÀ, 7 de novembre.

Estém en aquest poble ab novenari d' ánimas. En dit acte hi actúa un terceto de joves ab sotana, capassos de enamorar las millors flors del plá.

Mentres a l' Estació, deyan uns noys:—Després vindrém a buscar el sach de carbó—perque realment n' hi havia un, s' ensopegá passar el rector d' Esplugas y pensante que ho deyan per ell, se girá y pegá clatelladas a tort y drat.

El rector de Esplugas se veu que té la cua de palla que aviat s' encén. Que prengui tilla y que no s' esbravi ab canalla... que aixó no fa home.

EL QUID

—A buena hora mangas verdes!—

exclamava una ciutadá, després de llegí el diari, reco'zat al seu portat.

¡Mireu quánta xerrameca y quín trabals s' está armant per combatre als senyors frares y als elements clericals,

que van poch a poch deixantnos sense hisenda y sense sanch!

Al Senat, trenta discursos, que l' més curt haurá durat pel cap baix un parell d' horas;

els diputats, preparant una campanya frenética, que ha de servir per probar els perjudicis inmensos que l' frare causa al Estat;

aquí mífins formidables, amants ab trons y llamps; allí pilas de protestas, escritas en tons vibrants y seguidas de míls firmas de tots els ordres socials.

Totnom: «¡No volém més frares!»

«¡No volém veure aprobat aquest vergonyós conveni que l' Govern y l' Vaticá han pactat a espallitas nostras!»

«¡Abaix els explotats Sants!»

L' agitació es molt laudable, pero, ricament pensant, no sé per qué se m' figura que s' ha fet un xiquet tart.

¿Qué 'n treurém de que ara privin d' entrar més frares? ¿Acás no 'n tenim ja aquí prou collas que omplan vilas y ciutats, habitant casas espléndidas, posehint tallers y camps y extenent ab tota calma la gran xarxa de pescar, que a cada tirada 'ls dona tan magnífichs resultats?...

Es clar que l' clericalisme es un funestísim cranch que 'ns roba las entranyas y no 'ns deixa prosperar; pero ¿qui es que l' alimenta?

¿Els xinos? ¿Els alemanys? ¿Els francesos? ¿Els inglesos? ¿Els russos? ¿Els italians? ¡No!... L' alimentem nosaltres, tots els espanyols babaus, cómplices, qui més, qui menos, d' aquest deplorable estat.

Perque a mí, que no m' ho diguin, ¿d' hont han surtit els caudals per fé aquestes convents de pedra que 'ls frares han aixecat?

De la butxaca d' Espanya. ¿Qui 'ls paga aquestes funerals, y aquestes festas d' iglesia y aquestes actes tan brillants hont la religió triunfa y de pas s' ompla l' calaix?

La propia gent de la terra, potse 'ls mateixos alarbs qu' en els mífins fan el maco y firman ab puny ayrat una enérgica protesta ó un manifest volterrá.

Si l' poble no fos tan tonto' si a frares y capellans se 'ls borres de la memoria, sense recordarse may de que tals sers existeixen, ¡ja podria l' Vaticá, fer tants pactes ab en Maura com volgués!... Sentintse aislats y faltats de nous ingressos, ¡qué aviat, místichs y rabiant, els veuríam tocar pipa en busca d' un altre camp hont pogué explotá a mansalva al pobre género humá!

—Mestre, heu parlat com un llibre,—

va dirli ab ayre indignat un fulano, que a la qüentia l' havia estat escoltant:—

La culpa de lo que 'ns passa no es del govern tal ó qual; es de nosaltres mateixos, que no 'ns sabem procurar unas bonas estiosas pera esquilarnos a ran la gran cantitat de llans que portém aquí al detrás.—

En aquell moment s' adonavan de que passa un combregar, y 'ls dos filosos de pega, sense pensar's hi un instant, corran a treure's la gorra y ab la major serietat s' ajonllan a l' acera y inclinan humils el cap.

C. GUMÀ

ELS APUROS D' EN RODJESTWENSKY

ENSUDAS las mil y una dificultades que l' cel y la terra 's complaohen en oposarli, l' almirant reb la ordre de marxa, y a la esquadra, llesta y dispósada a tot, surt del port de Liban.

Durant la travessia del Báltich no passa res. Ni al françes Skager-Rak ocorreix als barcos russos la més petita aventura. No hi ha tripulant que no ho digui:—Si fins que 'ns presentarem davant de Yokohama pera comensar a bombardejarla tot va com hasta aquí, ¡tira peixet! aixó seré un viatge de plaher y no una arriscada excursió bélica.

Però al entrar en el mar del Nort, las cosas varían. Ab més ó menos motiu escamat, las instruccions que l' czar ha donat al almirant Rodjestsvensky son terminants y obligan a no dormirse.

—El japonés—se li ha dit al jefe rus—son capassos dels majors atreviments. Per lo tant, un cop tinguen el Skager-Rak a popa, extremeu la vigilancia y desconfiheu hasta de la vostra sombra, qu' en el mar del Nort, com en molts altres puestos, no val a badar.

Y l' almirant no bada. ¡Massa sab ell qu' en sas mans hi té l' última esperansa de Russia y que una sola averia en las sevas naus significaría una ferida en el cor del imperi!

A lo millor, el barco que camina a la vanguardia fa una senya.

—¿Quína novedat tenim?—pregunta ansios l' almirant.

—Un aixám de petites embarcaciones se 'ns presenta per la proa, ab l' idea, sembla, d' entorpirnos el pas.

—¿Quína bandera ostentan?

—No se sab: ab l' obscuritat de la nit no 's veu res.

—Enfoqueu los reflectors eléctricos...

La nau exploradora ho fa.

—¡Son enemichs!. Entre l' remat de barcos que ens enrotlla, 's veuhen perfectament dos torpeders.

—¡Foch, donchs! ¡Foch sense compassió!. A Sant Petersburg ja m' ho han dit: «Els japonesos son capassos dels majors atreviments.»

Canonada va, canonada vé, després de quinze minuts de foch, l' estol de petites embarcaciones queda completament dispersat.

L' endemá, tot just sortit el sol, el govern anglés se posa a escandalitzar y a picar de peus.

—¿Qué ha fet aquest bárbaro d' en Rodjestsvensky? ¿Ja sab contra qui ha disparat aquesta nit?

—Contra dos torpeders japonesos que, amparats per un núvol de barcos desconeguts, venían a juzgarnos una mala passada.

—¡Es fals! ¡Aquells barcos eran tots pescadors, y n' has tirat dos a pico y has causat una pila de morts y ferits!... ¡Ets un salvatge, un atolondrat, un pocsaltal!... ¡Pero me las pagarás, aixó no pot quedar aixís, te 'n farás deu pedras!...

Indignada per la naturalesa del atach, l' Europa en pes fa coro a las lamentaciones d' Inglaterra.

—¡Deu tenir pa al ull aquest rus!—diu tothom, ben convensut de que la esquadra d' en Rodjestsvensky ha comés una barbaritat.

Fins de Sant Petersburg el reptan.

—No sigui tan impresionable—li diu el Govern:—Un'altra vegada, avans de donar ordre de foch miri bé lo que fa y procuri saber contra qui tira.

¿Qué ha de respondre l' pobre almirant? Callar, baixar el cap y deixarse dir tota classe d' inconveniencias.

—¡Ah!—pensa:—No m' passaré més aixó. Hi ha que procedir ab tacto, ab cuydadó, ab remolíssima cautela. ¡Ves quína fregada d' orellas me 'n he hagut d' endur per no haver examinat bé la naturalesa de aquells barcos!...

Acabada la seva estancia a Vigo, l' esquadra rusa reemprén la marxa y emboca l' Estret, resolta a dirigirse al Pacific pel canal de Suez.

De Gibraltar a Malta, el diari d' en Rodjestsvensky no registra cap novedat. Barcos per aquí, barcos per allí; embarcaciones ab rumbo a llevar, vapors ab rumbo a ponent... En suma; l' aspecte corrent del Mediterrani.

Aixís va fent l' esquadra la seva natural travessia, quan una tarde, entre Malta y Creta, veu acostarse y rodejar als acorassats una munió incontable de barquets de poch tonelatge.

—Almirant,—diu el vigía,—embarcaciones sospitosas.

—No tireu.

—Es que s' acostan una mica massa.

—No importa: no tireu.

—Es que sembla que portan malas intencions.

—Somnis y manías vostras. ¡No tireu!.

A n' aquest punt ha arribat el diálech, telegráficamente sostingut entre l' barco almirant y l' que va a la vanguardia, quan de sobte, ¡plom!... Un torpedo, hábilment llessat desd' un d' aquells barquets inofensius, ha fet volar una de las millors naus de la esquadra rusa.

Tota l' Europa 's posa a riure.

—¿Pero qué dorm aquest infelís Rodjestsvensky? ¡Mireu de quína manera més tonta s' ha deixat sorprendre pels japonesos!...

—¿Qué havia de fer, donchs?—pregunta ell.

—Tirar desseguida que ha vist que 's barcos se li acostavan; tirar sense miraments, y caygui qui caygui.

—Y si haguessin sigut pescadors com aquells d' Hull?

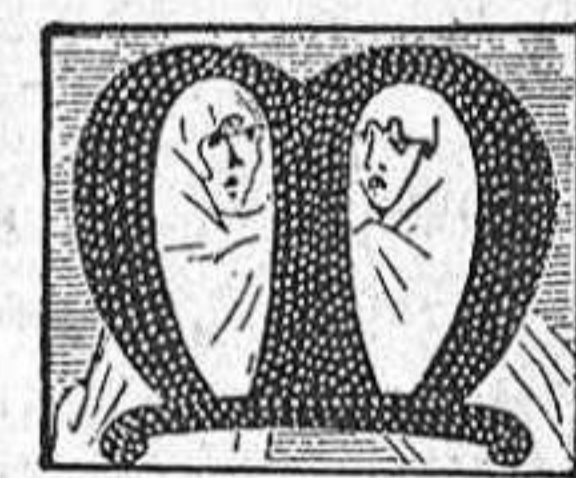
—¡Que ho fossin! La qüestió es no deixarse atrapar may...

Ara, naturalment, el pobre almirant no sab a quína carta quedarse.

Perque,—lo que pensa ell:—si tires, te diuhen bárbaro; si no tires ets un burro...

Posada la mà sobre l' cor, els asseguro que n' hi haun tip avuy de ser comandant de la esquadra russa.

FANTÁSTICH

OLT enfadat está el papa Sastre ab el president de la República dels Estats Units, perque aqué no s' ha cuidat de invitarlo al nou Congrés de la pau que se celebrará en aquell país.

Si tant enfadat está Pio X, ¿a la seva má té l' medi de

pendre la revenja.

Armi en corso la barqueta de Sant Pere, carréguila d' excomunió de las més fulminants, y confiant el mando d' ella a n' en Merry del Val, etjéguila contra 'ls Estats Units.

¿Qué podrán els més terribles acorassats de la República contra una embarcació guiada per un esbufech d' ira del representant del Omnipotent sobre la terra?

A Valencia diumenje passat va haverhi pinyas entre uns grupos republicans y unas manadas de carcundas, que encalabrinadas per haver celebrat ab molts tragos la festa del seu amo y senyor, anavan desfermadas pels carrers insultant a tot vitxo vivent.

Els partidaris del rey de las húngaras van tenir ocasió de ajuntar al calor de la mantellina que traínavan, el de la sumanta que varen rebre.

Un detall curiós.

Els crits que ab més freqüencia sortían de las sevas bocas ab la bravada del mam, eran els següents: —¡Viva Carlos VIII! y «¡Viva Nozaleda!»

Ab aquest maridatge concretavan la política mauritana, qui al nombrar a n' en Nozaleda per l' arquitebisbat de Valencia sembla haver realisat un acte de política carlista.

En el Senat en Montero Ríos, discutint sobre l' conveni de reforma del Concordat, ha donat a n' en Maura la gran revolcada del sigle.

Els dos adversaris han quedat davant per davant: l' un Montero com sempre; l' altre completament desmontat.

Es la primera cosa acceptable que haurá fet després del tractat de París el matador de Meco: ferir de mort a n' en Toni.

Els carcundas van celebrar dignament la festa de Sant Carlos Burru-seu.

Al dematí, ab una missa a Sant Just...

Però a pesar de la missa, Sant Just no torna may per casa.

Al mitj día, ab un ápat, en el qual va haverhi disputas y botetadas.

Fruyta del temps: castanyas.

Sembla qu' en vista de las serracinas que tot sovint esclatan en el Congrés, s' instal·lará en aquella casa un obrador de courer.

S' ha considerat qu' era de tot punt necessari adobar las campanetas que 's trenquin y ferne de novas.

El czar de todas las Russias ha fet un nou viatge al objecte de inspeccionar a las tropas destinadas a campanya.

Un viatge de carnicer.

Va a veure si están gayre grassos els bens qu' envía al escorxadó.

El ministre de Agricultura ha regalat una corbata al Orfé catalá.

Y l' Orfé catalá no ha tingut cap empaig en adornar ab ella la seva senyera.

Un catalanista reconsegurat deya: —Falta saber si lo que ha regalat el ministre a una societat que a cada punt canta Els Segadors es una corbata ó bé un llas escorredor.

En l' Hospital de Sevilla acaba de morir l' eminent actor Pedro Delgado.

Els actors que ho fan bé moren al Hospital.

Els comedians polítichs que ho fan péssimament solen morir en un llit magnífich, rodejats de comoditats y de opulencia.

Y pel regular els més xiulats son els que deixan una fortuna més grossa.

Ara resulta que 'ls conservadors están molt empipats ab en Maura, perque de cap manera vol ferse socio del seu cassino.

Y en aixó que 'm perdonin, no están en lo just. Perque 'n Maura ¡vaya un socio!

També 'ls diputats de la majoría, 'ls alabarderos del Amo Toni están molt cremats ab en Sánchez Guerra, per havéls'hi dirigit una circular donantlos las gracias per lo bé que ho han fet aplaudint a n' en Maura en las últimas batussas parlamentarias.

Y aixó es degut a que ni 'ls alabarderos ab tot y la seva insignificancia volen passar perque 'ls hi toqui la barbata un vicari de 'n Maura tan insignificant com l' actual ministre de la Gobernació.

Días enrera, per efecte de deficiencias del material, va descarrillar un tren de mercancias en l' estació de las Franqueas (línea de Sant Joan de las Abadessas).

No va haverhi més que dos morts. Dos empleats del tren, que ab motiu de aquest fracás haurán acabat de patir.

El marqués de las Cinquillas, conseller de la Companyia del Nort, si 's pot distreure de la tasca de tallar cupóns, y li queda temps y se 'n recorda, ja pregará per ells.

Els tocinos de Mallorca son potsé 'ls millors del món; ara, 'ls Mauras, ab franquesa, ja no 'm resultan tan bons.

La moneda está malalta, tres metges l'han visitat; molt serà que ab sas potingas no l'acabin de malar.

Mentres á Madrid esbrinan si poden entrá ó no 'ls frares, ¡veyessiu per la frontera quinas collas van entrantne!

¿El pa s'ha abaixat?.. ¡Malorum! Per mí, aquesta manganilla, es que 'ls fornerets reculan per pendre més embestida.

A n'en Maura ja hi ha un cursi que 'l compara ab Napoleón... ¿Quin Napoleón? ¿El fotógrafo ó aquell que talla ulls de poll?

L. WAT

ACUDITS

—Doctor—pregunta una senyora:—Vosté que coneix á fons l'art de curar, díguim francament: ¿qué fa quan está acatarrat?
—¿Qué vol que fassi?... Lo que fá vosté, lo que fa tothom. ¡Tussir, senyora, tussir!

Morí un subjecte, y la seva viuda 's quedá á vetllarlo durant tota la nit.

La pobra dona, rendida per la son y 'l cansanci, s'adormí, y al día següent, al despertarse, 's trobá ab el seu marit assegut sobre 'l bagul.

Refeta de la sorpresa, li digué:
—Pero, home, ¿quán acabarás de donarme disgustos?

—¿No toca res?—preguntá Donya Rosa ab veu molt trista, á un eminent guitarrista, y a aquest, atent contestá:
—Primerament, donya Rosa, deixim trempar l'instrument, y veurá com al moment li tocará alguna cosa.

Que may treball pot trobarne, sospirant, diu en Teyá; ¡y 'l drogo sols va á buscarne... allá 'hont sab que no n'hi ha!

La muller del senyó Anglada, diuhen qu' es fina senyora, y te la cara grabada pitjor que una torradora.

Com si antropófago fos, l'hereu de ca 'n Mullerós, (qu' es un tranquil sarahista,) diu qu' ell se menja una noya; però 'l grandísim baboya... ¡sols se la menja ab la vista!

Tot sovint s'alaba en Tano de ser bo y tenir bon cor; mes jo l'he vist prop del Port menjantse un bras de gitano.

Caixas de mort fa en Batista, y al preguntarli qué fá, respon sempre net y clá:
—Lo qu' es jo, faig de caixista.

FRANCISCO LLENAS

SOLUCIONS

Á LO INSERTAT EN L'ÚLTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Es-peran-sa.
- 2.ª ANAGRAMA.—Gorra—Garró.
- 3.ª TARGEFA.—El organista.
- 4.ª CONVERSA.—Reus.
- 5.ª GEROGLIFICH.—Per espasas los militars.

Han endevinat totas ó part de las solucions del número anterior, els caballers: Francisco Torné, Manuel Sabater Portero, Salvador Martí Prfo, Musclus y Ramón Villuendas.

XARADA

AL ESTIMAT AMICH Y JOVE POETA
J. BOSCH Y ROM GUERRA

De dos tersa girada m'ha xocat sapiguer que als ¡selze anys!, la edat ditxosa, ja pateixes d'amor y ja, burlat, el primer desengany se t'ha clavat com si fos un sinónim de gatosa.

Considero segona prima-invers la edat teva per rompre 'l dols mutisme d'infant que ja comensa á fé alguns vers. La Poesía doma al ser pervers y li arrenca del pit 'l excopticisme.

Devías, donchs, mirarthi á aná á trucar al cor d'una donzella apubertada. Devías encararli, avans, la mar de versos plens d'amor fins á vessar y allavors la qüestió estava guanyada.

Perque las musas son un tallamá, la palanca d'Arquímides, la vara que Moisés sobre la penya apuntá tot d'una al dir:—Beveu, que rajará fins que no tingueu sed, y més encare.

No tractis de total la teva sort qu'encare, segons penso, no está echada; encare un ingredient més ó menys fort pot disputá una víctima á la Mort quan tú ja te la veus abrahonada.

Vet'aquí una recepta: espera un mes á dirli cap paraula á cap soltera, ni «Bonanít» ni «Adeu» ni «Adios» ni res, y en la teva abstinencia llarga, fes un vers per cada día de manera que sempre sigui nou y diferent el modo de pintar la passió intensa que transforma en volcá un cor que no hi sent. Dedicals á la noya que inconscient se t'ha fet mestressa de la pensa.

Repeteixli incansable que 'ls seus ulls son dugas estrelletes ó dos morras que 'l cor, enclós al pit, t'arrenca bulls, que deliri y desfici son dos fulls del llibre del Amor, y que la adoras, que frisas per sentir la seva veu y rebre 'l raig de foch de sa mirada, que no dorms barruntant que 'l tipo seu si acás no hi hagués Deu fora 'l teu Deu d'ensá del jorn que fou ta enamorada.

Jo aixís ho vareig fer; poch avessat á apuntalar cantons, durant tres mesos vinga embrutar quartillas capficat que 'l Interior las duya al punt marcat, y al mes que vá fer quatre, zás, promesos.

Padrí sempre tenia un as ó un sis; me caso (no es renech) y més no 'm queixo y si un mal se presenta d'improvis se cansa y fuig quan veu que soch felís y quan veu que m'adobo y que m'engreixo.

J. COSTA PUMES

ANAGRAMA

En Romá que festejava á la Tot de Ca 'n Cabot li armá una tot tan traidora que del disgust se vá tot.

JOAN ROMANI

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6.—Nom d'home.
- 8 5 6 2 4.—Carrer de Barcelona.
- 1 5 1 5.—Fruyta americana.
- 6 2 4.—Mineral.
- 4 2.—Nota musical.
- 2.—Vocal.
- 5 6.—Animal salvatge.
- 1 5 8.—Part de la persona.
- 8 5 6 2.—Nom de dona.
- 1 2 3 3 5.—Vehícul.
- 2 3 5 4 2 6.—Carrer de Barcelona.

ESTEVRT DE VILANOVA

GEROGLIFICH

TO TI
D LI E
VINA LLIT
NEN SOL
ICI
ON ON

MARIA ALBERICH

Caballers: Los Maestros, Anton Cararach, Paco Flores, Manuel Sabater, Portero, Un d'Hostalrich, J. Ribó Canal, El nano de Gracia, Musclus, Pedro Cuatrecaas, S. Bosch y Muniato y Nargerep: Naranjas.

Caballers: Enrich Doménech, F. Joanet y Sebastianet (a) Piñaña de Gracia: Cost, costi.

Caballer: J. Romansos: ¡Romansos en aquest hora?—Pere Piu y Pou: ¡Requiebro á la xicoteta en versos dolents? ¡Cor de hiena!—Antolí Boadas Ribot: Pobre, molt pobre de sínderesis.—P. del C.: Tantas Mercés.—Felix Cana: No afirmo ni nego.—M. Doménech: Els dibuixos denotan instint y voluntat; res mes.—Fray Candela: Si cab al Almanach Campana, li inquirirém.—T. J. Pissarra: Dolentet.—A. R., F. P. y O., F. G., J. P. Ll., A. B., y J. C.: No 'ns es possible publicar las cartas que 'ns envían, per varis motius.

En preparació

ALMANACH

DE

La Campana de Gracia

= PERA L' ANY 1905 =

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8
Tinta Cn. Lorrilleux y C.^o

El rus y l'inglés

—¡Recristina, quina nuvolada!... Veyám si reventará avans de que jo sigui á puesto.